

BügelHajema

Plek voor ideeën

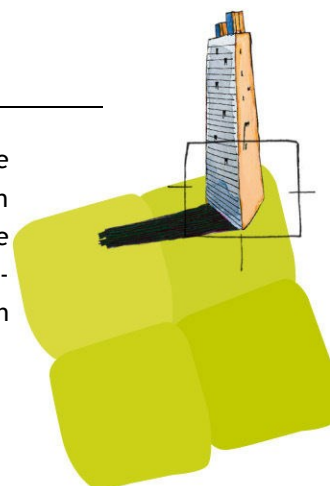
Oplegnotitie

Opdrachtgever: KlokBouwOntwikkeling

projectnummer: 277.63.50.00.00

Van: Mevrouw J.G. Lindenholz
Onderwerp: Steenuilenonderzoek, uitbreiding Ruinerwold
Datum: 16-03-2016

De gemeente De Wolden is voornemens om het dorp Ruinerwold aan de zuidzijde uit te breiden. Tegen dit plan is een zienswijze ingediend, in verband met de aanwezigheid van uilen aan de Buitenhuiserweg, gelegen ten zuiden van Ruinerwold. In het kader van deze zienswijze is een uilenonderzoek uitgevoerd om te beoordelen of de beoogde woningbouwplannen een negatief effect hebben op de (eventueel) aanwezige verblijfplaatsen van uilen. Voorliggende notitie beschrijft de resultaten van dit onderzoek.

Planvoornemen

De beoogde uitbreidingsplannen bestaan uit de realisatie van nieuwbouw (22 woningen) aan de zuidzijde van Ruinerwold (zie figuur 1). In de huidige situatie is de uitbreidingslocatie in gebruik voor akkerbouw (maïs). Langs de randen van de nieuwbouw komen groenstructuren, deels in combinatie met oppervlaktewater. In bijlage 1 is de inrichtingstekening van de nieuwbouwplannen opgenomen.

Figuur 1. Luchtfoto met ligging van de uitbreiding van Ruinerwold (blauwe vlak) en de onderzochte erven (bron: kaartondergrond: google maps)

BügelHajema Adviseurs bv, Bureau voor Ruimtelijke Ordening en Milieu BNSP

Vaart nz 48-50, Postbus 274, 9400 AG Assen T 0592 316 206 F 0592 314 035

E assen@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

Onderzoeksmethode en onderzoeksgebied

Het uilenonderzoek heeft zich gericht op de erven aan Buitenhuizerweg 1 t/m 6 (zie figuur 1). Dit zijn voor uilen potentieel geschikte erven die het dichtst bij het uitbreidingsgebied liggen en mogelijk binnen de invloedsfeer van het planvoornemen vallen. Middels een veldbezoek op 9 en 14 maart 2016 (uitgevoerd door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs) zijn de zes erven aan de Buitenhuizerweg onderzocht op aanwezigheid van nestplaatsen van steenuil (en andere uilen) en is het functionele leefgebied van de aanwezige uilen in kaart gebracht. Aanvullend is aan de bewoners gevraagd of zij bekend zijn met nestplaatsen van uilen op hun terrein en hebben wij gegevens opgevraagd bij de lokale (steen)uilenwerkgroep over nestplaatsen van steenuil in de omgeving.

De bewoners van Buitenhuizerweg 5 waren niet aanwezig tijdens het veldonderzoek. Van dit erf is wel een indruk verkregen van de mogelijke aanwezigheid van uilen.

Resultaat beschrijving

Verblijfplaats uilen

Het enige erf met een verblijfplaats van uilen is Buitenhuizerweg 2. Op dit erf verblijven drie steenuilen (deze zijn waargenomen tijdens het veldonderzoek). De bewoner meldt dat in 2015 in de schuur een steenuilenpaar met twee jongen is waargenomen. Mogelijk is een van deze jongen niet - zoals gebruikelijk is - op zoek gegaan naar een eigen territorium dan wel uit het ouderlijk territorium verjaagd. Naar alle waarschijnlijkheid is op dit erf een nestplaats van steenuil aanwezig in de schuur. Op ditzelfde erf wordt ook regelmatig een kerkuil waargenomen en zijn tijdens het veldbezoek van de soort ook braakballen aangetroffen. Van deze soort is (momenteel) geen nestplaats aanwezig; het erf fungeert wel als vaste rust- en verblijfplaats.

Op de overige erven zijn geen verblijfplaatsen van uilen aanwezig. Hier zijn zeer weinig tot geen sporen (zoals braakballen, krijtstrepen, nestmateriaal) aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van een verblijfplaats van uilen. Wel melden enkele bewoners zo nu en dan of regelmatig een uil te zien/horen. Zo wordt op het erf van nr. 6 enkele malen per jaar een uil waargenomen, zowel een steenuil als een kerkuil. Op dit erf hangt een niet in gebruik zijnde kast van kerkuil. De bewoner van nr. 4 meldt wel eens een uil te horen en heeft vorig jaar zomer een ransuil waargenomen bij een kraaiennest. De betreffende ransuil werd echter verjaagd door een stel kraaien. De bewoner van nr. 3 meldt dat tot circa een jaar geleden wel eens een uil werd waargenomen in de schuur, maar dat deze niet meer is gesignaleerd sinds de kap van de schuur is hersteld. De bewoner van nr. 1 meldt met regelmaat uilen (kerkuil en steenuil) te zien op en rond zijn erf (zittend in bomen). Op de zolder van de woning heeft kerkuil een verblijfplaats gehad, tot het moment dat deze werd verbouwd. Op dit erf hangt een kast van kerkuil, deze is niet in gebruik.

Bij de Steenuilenwerkgroep zijn in de omgeving van de Buitenhuizerweg geen andere nestplaatsen dan de reeds genoemde bekend.

Leefgebied

Tijdens het veldonderzoek is de waarde van het omliggende gebied als onderdeel van het leefgebied van de aanwezige uilen in kaart gebracht, gebaseerd op de situatie zoals deze is aangetroffen op 9 en 14 maart 2016. Op de kaart in bijlage 2 is het leefgebied (onderscheiden in drie klassen) ruimtelijk weergegeven. De houtopstanden tussen de percelen zijn niet ingedeeld in een klasse. Deze houtopstanden zijn echter optimaal geschikt als rust- en voedselplek en uitkijkpost.

Effectbeoordeling

Steenuil en kerkuil zijn (sterk) gebonden aan kleinschalig agrarisch cultuurlandschap en blijven jaarrond in hun territorium. De grootte van het territorium is afhankelijk van het voedselaanbod. Gemiddeld genomen foerageert een steenuil in een straal van 100 tot 300 meter rond zijn verblijfplaats. Steenuil foerageert onder andere op rupsen, regenwormen, larven, meikevers en muizen. Deze vindt hij in gazon, boomgaarden en paardenweides. Kerkuil heeft afhankelijk van het voedselaanbod voldoende aan een leefgebied van 500 tot 1.500 meter rond de verblijfplaats. Kerkuil foerageert op muizen en dan met name veld- en spitsmuizen. Deze vindt hij in half-open en open graslanden met ruigtestroken. Op de kaart in bijlage 2 is met twee zwarte cirkels het gebied van 300 meter en 500 meter rond Buitenhuizerweg 2 weergegeven.

Te zien is dat de cirkel van steenuil de uitbreidingslocatie schampt en dat de uitbreidingslocatie geheel in de cirkel van kerkuil ligt. Tussen de uitbreidingslocatie en het landelijk gebied komt een zone die bestemd is als 'groen'. Deze zone zal als een soort buffer gaan werken tussen de nieuwe woningen en het landelijk gebied en kan als voedselbron voor onder uilen gaan fungeren. Daarnaast betreft de uitbreidingslocatie in de huidige situatie een maïsakker welke voor steenuil en kerkuil geen geschikt leefgebied vormt. Geschikt (optimaal en suboptimaal) leefgebied voor beide soorten is en blijft in ruim voldoende mate aanwezig in de directe en ruime omgeving van het plangebied, zoals ook te zien op de kaart in bijlage 2.

Samengevat kan worden geconcludeerd dat als gevolg van de beoogde uitbreidingsplannen geen negatieve effecten op de functionele leefomgeving van de aanwezige steenuilen en kerkuil zijn te verwachten. Het nemen van vervolgstappen zoals het aanvragen van een ontheffing op de Flora- en faunawet zijn in deze situatie niet aan de orde.

Bronnen

1. Harxen, R. van & P. Stroeken (2015). Steenuil. STONE Steenuilenoverleg Nederland.
2. Parmentier, F. & A. van Paassen (2009). Steenuilen Steenuil onder de pannen; Maatregelencatalogus ter verbetering van het leefgebied van de steenuil. Landschapsbeheer Nederland.
3. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (2014). Soortenstandaard Steenuil *Athene Noctua*. Versie 2.0, publicatienummer RVO-S02-402/BF16681, december 2014. Ministerie van Economische Zaken.
4. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (2014). Soortenstandaard Kerkuil *Tyto Alba*. Versie 2.0, publicatienummer RVO-S03-402/BF16681, januari 2015. Ministerie van Economische Zaken.

Bijlage 2: Kaart leefgebied en verblijfplaats steenuil en kerkuil

Legenda

- Blauwe vlak: uitbreidingslocatie.
- Roze rondje: verblijfplaats steenuil en kerkuil (Buitenhuizerweg 2).
- Leefgebied:
 - Groen - optimaal geschikt: bijvoorbeeld (rommelige) erven, kleinschalig cultuurland, percelen met korte vegetatie (zoals paarden- en schapenweiden), houtwallen, knotbomen;
 - Geel - suboptimaal geschikt: intensief beheerde graslanden (met veelal wat hogere vegetatie);
 - Rood - marginaal geschikt: percelen met akkerbouw of bewerkte zwarte grond, wegen, oppervlaktewater;
 - De houtopstanden tussen de percelen zijn optimaal geschikt als rust- en voedselplek en uitkijkpost.

